

บทที่ ๓

ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวและปัจจัยทางประชากร

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าประมาณครึ่งหนึ่งของสตรี หรือร้อยละ ๕๑.๑ เห็นควยกับการวางแผนครอบครัว และผู้ที่ไม่เห็นควยมีประมาณร้อยละ ๒๘.๒ ซึ่งอาจมีเหตุผลส่วนตัวแตกต่างกันไป เช่น สตรีบางคนอาจต้องการมีบุตรเพิ่ม หรือบางคนอาจมีความเข้าใจผิดบางประการในเรื่องการวางแผนครอบครัว เช่น กลัวว่าเป็นบาป กลัวอาการแทรกซ้อน ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากการขาดความรู้ หรือได้รับความรู้ไม่ถูกต้องนั่นเอง นอกจากนี้ก็อาจมีเหตุผลอื่นๆ อีก ซึ่งจะได้อธิบายต่อไป

สตรีที่ตอบว่า แลวแต่กรณีนี มีประมาณร้อยละ ๑๔.๑ การตอบเช่นนี้เป็นการยากต่อการแปลความหมาย และในการวิจัยก็ไม่ได้ถามต่อไปว่า แลวแต่กรณีนีนั้นผู้ให้สัมภาษณ์หมายถึงอะไร ซึ่งอาจจะหมายถึงความไม่แน่ใจของผู้ตอบ เพราะวิธีป้องกันการปฏิสนธิ บางวิธีก็เห็นควย บางวิธีก็ไม่เห็นควย หรือผู้ตอบอาจมีความรู้สึกวาทองปรึกษา กับสามีหรือญาติผู้ใหญ่เสียก่อน เป็นต้น และนอกจากนี้ผู้ไม่ออกความเห็นประมาณร้อยละ ๖.๖

การศึกษานี้ได้โดยตลอดคล้ายคลึงกับที่อื่นๆ ตามที่ได้อธิบายมาแล้วในบทนำ คือมีสตรีเห็นควยกับการวางแผนครอบครัวมากกว่าสตรีที่ไม่เห็นควย (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรีในเขตเมือง

ทัศนคติ	อัตราส่วนร้อยละ	จำนวน
เห็นควย	๕๑.๑	๘๒๑
ไม่เห็นควย	๒๘.๒	๕๑๐
แลวแต่กรณีนี	๑๔.๑	๒๕๔
ไม่ตอบ	๖.๖	๑๑๕
รวม	๑๐๐.๐	๑,๘๐๐

อย่างไรก็ตามทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากร กล่าวคือ ปัจจัยเหล่านี้มักจะมีอิทธิพลทำให้คนเรามีทัศนคติแตกต่างกันไป จึงจำเป็นที่ต้องศึกษาว่า ถ้าปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปแล้วจะมีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อการวางแผนครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปด้วยหรือไม่

ในบทนี้จะพิจารณาปัจจัยทางด้านประชากรที่สำคัญๆ ซึ่งคาดว่าจะมีผลต่อทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว คือ อายุของสตรี จำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน และเชื้อชาติ โดยจะทำการแบ่งแยกศึกษาเป็นกลุ่ม ดังนี้

(ก) อายุของสตรี ศึกษาโดยรวมกลุ่มอายุ กลุ่มละ ๕ ปี ตั้งแต่อายุ ๑๕ - ๑๙ ปี, ๒๐ - ๒๔ ปี . . . . . เรื่อยๆ ไป จนหมดวัยเจริญพันธุ์ คืออายุ ๔๕ ปี

(ข) จำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาโดยแยกเป็นกลุ่มต่างๆ คือ กลุ่มที่ไม่มีบุตรเลย มีบุตร ๑ - ๒ คน ๓ - ๔ คน ๕ - ๖ คน และ ๗ คนขึ้นไป

(ค) เชื้อชาติ ศึกษาโดยแบ่งตามลักษณะ ชื่อ นามสกุล ภาษา วัตถุที่เป็นสัญลักษณ์ บงบอกชาติพันธุ์ดั้งเดิม แม้ว่าการพิจารณาจะไม่ละเอียดนัก แต่ก็คงมีประโยชน์ที่จะเป็นแนวทางในการศึกษาโอกาสต่อไป

ก. อายุ

อายุน่าจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว นั่นคือทัศนคติที่เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัวจะค่อยๆ สูงขึ้นตามกลุ่มอายุน้อยๆ เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ จนถึงวัยกลางคน ทัศนคติที่เห็นด้วยฯ จะสูงที่สุด แล้วยกค่อยๆ ลดต่ำลงไปจนหมดวัยเจริญพันธุ์ โดยมีเหตุผลว่า สตรีที่มีอายุน้อยๆ เมื่อสมรสแล้วก็อยากจะมีบุตร จึงอาจไม่ต้องการควบคุมการปฏิสนธิมากจนเกินกว่าผู้ที่อยู่ในกลางวัยเจริญพันธุ์ ซึ่งส่วนมากมีบุตรพอเพียงแล้ว และมีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ดังนั้นในวัยนี้น่าจะเห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัวในอัตราที่สูง ส่วนผู้ที่อยู่ในปลายวัยเจริญพันธุ์ซึ่งอาจคิดว่าแก่แล้วคงไม่สามารถมีบุตรได้อีก จึงทำให้ทัศนคติที่เห็นด้วยฯ ไม่สูงเท่าที่ควร เช่น การวิจัยที่บางเช่น สตรีในกลุ่มอายุ ๒๐ - ๒๔ ปี เห็นด้วยฯ สูงสุดกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ คือ เห็นด้วยฯ ร้อยละ ๘๘.๘ จากนั้นทัศนคติที่เห็นด้วยฯ จะลดลงเรื่อยๆ เมื่อสตรีมีอายุมากขึ้น (๑)

(1) Donald O. Cowgill, et.al, op.cit., p. 109

ของโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาว ของสถาบันประชากรศาสตร์ก็ไหลคล้ายคลึงกัน ต่างกันแต่
ว่าเห็นควยา สูงสุดในกลุ่มอายุ ๓๐ - ๓๔ ปี คือ เท่ากับร้อยละ ๖๗.๔ (๒)

สำหรับการศึกษารุ่นนี้ก็ได้คล้ายคลึงกับการศึกษาที่อื่นๆ กล่าวคือ ในกลุ่มอายุ
๑๕ - ๑๙ ปี เห็นควยา เพียงร้อยละ ๔๗.๑ แล้วยิ่งค่อยๆ เพิ่มสูงขึ้นตามอายุ และเพิ่มสูงสุดถึง
ร้อยละ ๕๘.๕ ในกลุ่มอายุ ๒๕ - ๒๙ ปี จากนั้นค่อยๆ ลดลงไปจนถึงกลุ่มอายุ ๔๕ - ๔๙ ปี
ซึ่งเห็นควยา เพียงร้อยละ ๔๑.๒ ถ้าพิจารณาทัศนคติที่ไม่เห็นควยา จะพบว่าประมาณ ๑ ใน ๓
ของกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี ไม่เห็นควยา ซึ่งอาจเป็นเพราะยัง คงการมีบุตร เมื่อเริ่มสมรสใหม่ๆ
ต่อเมื่อมีบุตรแล้วหาที่ที่ไม่เห็นควยา จึงลดลงไปเหลือร้อยละ ๒๐.๓ ในกลุ่มกลางวัยเจริญพันธุ์
(๒๕ - ๒๙ ปี) หลังจากนั้นเมื่ออายุมากขึ้นหาที่ที่ไม่เห็นควยา จะสูงขึ้นไปเรื่อยๆ จนกระทั่ง
ปลายวัยเจริญพันธุ์ (๔๕ - ๔๙ ปี) ไม่เห็นควยา ร้อยละ ๔๔.๖ ซึ่งมากกว่าทัศนคติที่เห็นควยา
ของคนกลุ่มอายุเดียวกันอีก. (ตารางที่ ๒)

กล่าวโดยสรุป ความสัมพันธ์ระหว่างอายุและทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรีใน
เขตเมืองมีลักษณะเป็นรูปตัวยูหัวกลับ

เพื่อให้การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุและทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวมี
ความหมายยิ่งขึ้นว่าเป็นความสัมพันธ์ที่แท้จริงหรือไม่ จึงได้นำเอาปัจจัยในทางเศรษฐกิจ คือ
อาชีพของสตรีมาเป็นตัวแปรควบคุม (Control Variable) ผลจากตารางที่ ๓ ปรากฏว่า
ในบรรดาสตรีที่ประกอบอาชีพเสมียน ข้าราชการ และทหาร และสตรีที่อยุ่ขานเฉยๆ
หรือทำงานเป็นแม่บ้านในครัวเรือนตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ และทัศนคติที่เห็นควยา
เป็นแบบเค็ม คือเป็นรูปตัวยูหัวกลับ ดังเช่นสตรีที่ประกอบอาชีพช่างฝีมือ ผู้ที่มีอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี
เห็นควยา ร้อยละ ๑๖.๗ และเมื่ออายุมากขึ้นหาที่ที่เห็นควยาจะสูงขึ้นเรื่อยๆ จนถึงอายุ
๓๐ - ๓๔ ปี เห็นควยา ถึงร้อยละ ๖๕.๗ จากนั้นเริ่มลดอัตราลงจนเหลือร้อยละ ๓๕.๗
ในกลุ่มอายุ ๔๕ - ๔๙ ปี แต่สตรีที่ประกอบวิชาชีพและบริหาร ความสัมพันธ์กลับตรงกันข้ามกับ
สมมุติฐาน คือเห็นควยากับการวางแผนครอบครัวมากในกลุ่มอายุแรกเริ่มภาวะเจริญพันธุ์ และใน
กลุ่มอายุปลายวัยเจริญพันธุ์ ซึ่งอาจสนับสนุนให้มองประกอบวิชาชีพและบริหารในคอนตนวัย

เจริญพันธุ์มีความทะเยอทะยานในการสร้างตัวเองสูงมาก มองเห็นว่าการมีบุตรในช่วงอายุนี้อาจเป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้ามาก จึงมีท่าทีที่จะวางแผนครอบครัวในอัตราที่สูง จบจนถึงอายุกลางวัยเจริญพันธุ์ บางคนถึงระยะที่ต้องการมีบุตรก็อาจเป็นผลให้ทัศนคติที่เห็นควยา ลดลงบ้าง แต่เมื่ออายุมากขึ้นอาจมองเห็นประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว ซึ่งเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ตนได้รับว่าคุ้มค่า จึงเห็นควยา ในอัตราที่สูงขึ้นเรื่อยๆ จนหมดวัยเจริญพันธุ์

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุและทัศนคติที่เห็นควยาต่อการวางแผนครอบครัวในกลุ่มอาชีพคหบดี อาชีพกสิกรรมและอาชีพบริการ กลับมีลักษณะเป็นอีกแบบหนึ่ง คือพวกนี้เห็นควยา มากในช่วงอายุแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์ แต่เมื่ออายุมากขึ้นอัตราการเห็นควยา ก็จะลดลง ดังเช่นอาชีพคหบดี อายุ ๑๕ - ๑๙ ปี เห็นควยา ร้อยละ ๑๐๐.๐ อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี เห็นควยา ร้อยละ ๕๖.๑ และอายุ ๔๐ - ๔๔ ปี เห็นควยา ร้อยละ ๓๕.๑ เป็นต้น ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าลักษณะงานของสตรี เหล่านี้เป็นแบบที่แทบจะไม่มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้ในวิชาการ การวางแผนครอบครัวเลย ทำให้มีโอกาสทราบวิธีโง่โง่กับการปฏิสนธิน้อยมาก และการขาดความรู้ในค่านี้นั้นเป็นผลลอยให้ทัศนคติที่เห็นควยา อยู่ในอัตราต่ำ ยิ่งสตรีเหล่านี้มีอายุมากขึ้น การรับฟังความคิดเห็นในสิ่งใหม่ๆ ตลอดจนการนำมาปฏิบัติเป็นสิ่งที่ยากแก่คนสูงอายุอยู่แล้ว จึงทำให้ทัศนคติที่เห็นควยา ของบุคคลดังกล่าวลดต่ำลงไปเรื่อยๆ ตามอายุที่สูงขึ้น

เพื่อที่จะให้การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุและทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว มีความหมายยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงได้นำเอาระดับการศึกษามาเป็นตัวแปรควบคุม ผลจากการที่ ๔ ปรากฏว่าในบรรดาสตรีที่ไม่รู้หนังสือ และสตรีที่เรียนสำเร็จตั้งแต่ ป. ๑-ป. ๔ ความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ยังคงเป็นไปในลักษณะเดิมคล้ายกับก่อนที่จะได้นำเอาระดับการศึกษามารวมในการพิจารณา กล่าวคือ เป็นลักษณะของผู้ที่อยู่ในกลางวัยเจริญพันธุ์เห็นควยากับการวางแผนครอบครัวมากกว่ากลุ่มอื่น ตัวอย่างเช่นในกลุ่มสตรีที่เรียนสำเร็จชั้น ป. ๑ - ป. ๔ ผู้ที่มีอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี เห็นควยา ร้อยละ ๔๙.๔ อายุ ๒๕ - ๒๙ ปี เห็นควยา ร้อยละ ๕๖.๒ และอายุ ๔๕ - ๔๙ ปี เห็นควยา ร้อยละ ๓๙.๔ เป็นต้น แต่สตรีที่มีการศึกษาสูงเกินกว่า ป. ๔ ความสัมพันธ์ระหว่างอายุและทัศนคติ มีแนวโน้มไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน คือส่วนมากมักเห็นควยากับการวางแผนครอบครัวสูง ในกลุ่มอายุตอนต้น และตอนปลายวัย

เจริญพันธุ์ ดังเจเนสตรี้ที่เรียนสำเร็จ ม.ศ. ๔ ขึ้นไป อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี เห็นควยา ร้อยละ ๗๐.๕ อายุ ๒๕ - ๒๙ ปี เห็นควยา ร้อยละ ๖๘.๑ แวดลดลงเรื่อยๆ จนเหลือเพียงร้อยละ ๖๓.๔ ในกลุ่มอายุ ๓๐ - ๓๔ ปี และจะกลับเพิ่มขึ้นอีกเรื่อยๆ จนถึงร้อยละ ๕๗.๕ ในกลุ่มอายุ ๔๕ - ๔๙ ปี

จึงอาจกล่าวได้ว่าในระดับการศึกษาที่ไม่เกิน ป.๔ จะไม่มีผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอายุและทัศนคติที่เห็นควยาของการวางแผนครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปได้ แต่ในระดับการศึกษาสูงกว่า ป. ๔ จะมีผลทำให้ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

สรุป โดยทั่วไปสตรีที่อยู่ในกลางวัยเจริญพันธุ์ เห็นควยากับการวางแผนครอบครัวมากกว่าวัยอื่นๆ และถ้ามหากควบคุมตัวแปรควยาอาชีพของสตรีแล้ว จะปรากฏว่าสตรีที่ประกอบอาชีพเสมียน ข้าราชการ และทหาร และสตรีที่เป็นเพียงแม่บ้านยังมีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างอายุและทัศนคติเป็นไปในแบบเดิมซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน แต่ถ้ามหากสตรีนั้นประกอบวิชาชีพและบริหาร ความสัมพันธ์ดังกล่าวกลับตรงกันข้าม คือมักจะเห็นควยากับการวางแผนครอบครัวมากทั้งในกลุ่มอายุแรกเริ่มวัยเจริญพันธุ์และในกลุ่มอายุปลายวัยเจริญพันธุ์ นอกจากนี้สตรีที่มีอาชีพค้าขาย อาชีพกสิกรรม และอาชีพบริการมักจะมีทัศนคติเห็นควยาของการวางแผนครอบครัวลดลงไปเมื่ออายุมากขึ้น อนึ่ง ถ้ามหากควบคุมตัวแปรควยาการศึกษาแล้ว ก็ปรากฏว่าสตรีที่เรียนสำเร็จไม่เกิน ป. ๔ มักเห็นควยา มากในกลางวัยเจริญพันธุ์ แต่ถ้ามหากสตรีมีการศึกษาสูงกว่า ป. ๔ ก็มักจะเห็นควยากับการวางแผนครอบครัวมากในตอนต้นและตอนปลายวัยเจริญพันธุ์

ข. จำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน

จำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบันน่าจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว เพราะเหตุว่า การมีบุตรมากนั้นเป็นการเพิ่มภาระในการเลี้ยงดู เป็นคนว่า เมื่อยังเล็กต้องเสียเวลาเลี้ยง พอโตขึ้นมาก็ต้องส่งเสียให้ได้รับการศึกษา และกว่าบุตรจะเลี้ยงตัวได้ก็ใช้เวลา รวม ๒๐ ปี ในเมื่อการวางแผนครอบครัวจะมีผลทำให้ช่วยควบคุมจำนวนบุตรได้ตามต้องการ จึงคาดว่าความถี่ที่มีบุตรมากนั้นน่าจะเห็นควยากับการวางแผนครอบครัว และยินดีจะรับเอาวิธีป้องกันการปฏิสนธิไปใช้ตามแต่โอกาสที่เหมาะสม และคาดว่าอัตราที่เห็นควยา ของผู้มีบุตรมากจะสูงกว่าผู้มีบุตรน้อย

ตารางที่ ๒ อัตราส่วนรอยของทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรี จำแนกตามกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุสตรี	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	แล้วแต่กรณี	ไม่ตอบ	รวม	
๑๕ - ๑๙	๔๓.๑	๓๓.๓	๓.๘	๑๑.๘	๑๐๐.๐(๕๑)	
๒๐ - ๒๔	๕๘.๓	๒๔.๓	๑๑.๕	๕.๑	๑๐๐.๐(๒๓๕)	
๒๕ - ๒๙	๕๙.๕	๒๐.๙	๑๕.๒	๔.๔	๑๐๐.๐(๒๙๖)	
๓๐ - ๓๔	๕๖.๑	๒๗.๙	๑๕.๓	๔.๓	๑๐๐.๐(๓๘๐)	$\chi^2 = ๓๒.๔๒๙$
๓๕ - ๓๙	๔๖.๒	๒๙.๒	๑๕.๖	๙.๐	๑๐๐.๐(๓๕๓)	
๔๐ - ๔๔	๔๔.๐	๓๐.๑	๑๖.๒	๙.๓	๑๐๐.๐(๒๖๖)	$\chi^2 (๐.๐๑) = ๓๘.๙๕$
๔๕ - ๔๙	๔๑.๒	๔๔.๖	๙.๓	๔.๙	๑๐๐.๐(๒๐๔)	
ไม่ตอบ	๓๑.๖	๓๖.๘	๒๑.๑	๑๐.๕	๑๐๐.๐(๑๙)	
รวม	๕๑.๑	๒๘.๒	๑๔.๑	๖.๖	๑๐๐.๐(๑๘๐๔)	

ตารางที่ ๓ อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรี จำแนกตามกลุ่มอายุและอาชีพ

อาชีพและกลุ่มอายุ	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	แล้วแต่กรณี	ไม่ตอบ	รวม	
<u>(รวม) นักวิชาชีพและ</u>						
<u>บริหาร</u>	๖๖.๔	๙.๕	๒๔.๓	๑.๘	๑๐๐.๐(๑๐๗)	
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	-	-	๓(๑)	-	๓(๑)	
๒๐ - ๒๔	๘๙.๕	-	๑๒.๕	-	๑๐๐.๐(๘)	
๒๕ - ๒๙	๖๕.๕	๖.๘	๒๐.๗	๖.๘	๑๐๐.๐(๒๘)	
๓๐ - ๓๔	๖๐.๗	๑๐.๗	๒๘.๖	-	๑๐๐.๐(๒๘)	$\chi^2 = ๑๕.๖๙๘$
๓๕ - ๓๙	๖๑.๕	๙.๗	๓๐.๘	-	๑๐๐.๐(๒๖)	
๔๐ - ๔๔	๘๓.๓	-	๑๖.๗	-	๑๐๐.๐(๖)	
๔๕ - ๔๙	๘๕.๗	๑๔.๓	-	-	๑๐๐.๐(๙)	
ไม่ตอบ	๓(๑)	-	๓(๑)	-	๖(๒)	
<u>(รวม) เสมียน</u>	๘๐.๐	๖.๗	๑๐.๐	๓.๓	๑๐๐.๐(๓๐)	
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	-	-	-	-	-	
๒๐ - ๒๔	๙๑.๔	๑๔.๓	-	๑๔.๓	๑๐๐.๐(๙)	
๒๕ - ๒๙	๘๕.๗	-	๑๔.๓	-	๑๐๐.๐(๙)	
๓๐ - ๓๔	๑๐๐.๐	-	-	-	๑๐๐.๐(๕)	$\chi^2 = ๑๖.๘๙๕$
๓๕ - ๓๙	๖๖.๗	๑๖.๗	๑๖.๗	-	๑๐๐.๐(๖)	
๔๐ - ๔๔	๓(๑)	-	๓(๑)	-	๖(๒)	
๔๕ - ๔๙	๓(๓)	-	-	-	๖(๓)	
ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	

ตารางที่ ๓ (ก)

อาชีพและกลุ่มอายุ	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เฉยแสร้งดี	ไม่ตอบ	รวม	
(รวม) คาวาย	๔๓.๐	๓๕.๖	๑๓.๗	๗.๗	๑๐๐.๐(๔๔๔)	
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	๑๐๐.๐	-	-	-	๑๐๐.๐(๕)	$\chi^2 = ๔๕.๓๗๖$ $\chi^2_{.๐5} = ๓๘.๕๘๓$
๒๐ - ๒๔	๕๖.๑	๓๑.๗	๗.๓	๔.๙	๑๐๐.๐(๔๑)	
๒๕ - ๒๙	๕๘.๘	๒๓.๕	๑๕.๗	๒.๐	๑๐๐.๐(๕๑)	
๓๐ - ๓๔	๔๖.๔	๒๗.๔	๑๗.๘	๘.๓	๑๐๐.๐(๘๔)	
๓๕ - ๓๙	๓๕.๐	๓๘.๐	๑๕.๐	๑๒.๐	๑๐๐.๐(๑๐๐)	
๔๐ - ๔๔	๓๗.๙	๔๐.๒	๑๒.๖	๙.๒	๑๐๐.๐(๘๗)	
๔๕ - ๔๙	๓๕.๑	๕๐.๐	๙.๕	๕.๔	๑๐๐.๐(๗๔)	
ไม่ตอบ	-	-	๓(๒)	-	๓(๒)	
(รวม) กสิกรรม	๔๙.๓	๓๔.๗	๑๐.๗	๕.๓	๑๐๐.๐(๗๕)	
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	-	๓(๑)	๓(๑)	-	๓(๒)	$\chi^2 = ๑๕.๔๖๒$
๒๐ - ๒๔	๓(๓)	-	-	-	๓(๓)	
๒๕ - ๒๙	๖๐.๐	๔๐.๐	-	-	๑๐๐.๐(๕)	
๓๐ - ๓๔	๕๐.๐	๔๐.๐	๑๐.๐	-	๑๐๐.๐(๑๐)	
๓๕ - ๓๙	๔๗.๘	๓๐.๘	๑๗.๘	๔.๓	๑๐๐.๐(๒๓)	
๔๐ - ๔๔	๔๐.๐	๔๐.๐	๕.๐	๑๕.๐	๑๐๐.๐(๒๐)	
๔๕ - ๔๙	๕๘.๓	๓๓.๓	๘.๓	-	๑๐๐.๐(๑๒)	
ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	
(รวม) พนักงานขนส่ง	๒๐.๐	-	๒๐.๐	๒๐.๐	๑๐๐.๐(๕)	
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	-	-	-	๓(๑)	๓(๑)	$\chi^2 = ๑๐.๐$
๒๐ - ๒๔	-	-	๓(๑)	-	๓(๑)	
๒๕ - ๒๙	-	-	๓(๑)	-	๓(๑)	
๓๐ - ๓๔	-	-	-	-	-	
๓๕ - ๓๙	๓(๑)	-	-	-	๓(๑)	
๔๐ - ๔๔	-	-	๓(๑)	-	๓(๑)	
๔๕ - ๔๙	-	-	-	-	-	
ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	

ตารางที่ ๓ (ข)

อาชีพและกลุ่มอายุ	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นควย	ไม่เห็นควย	เฉยแถกรณี	ไม่คอบ	รวม	
(รวม) ข้างเดีมือ	๕๐.๓	๒๘.๑	๑๕.๑	๖.๕	๑๐๐.๐(๑๓๙)	$\chi^2 = ๒๑.๓๕๐$
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	๑๖.๗	๓๓.๓	๓๓.๓	๑๖.๗	๑๐๐.๐(๖)	
๒๐ - ๒๔	๕๖.๒	๒๕.๐	๑๘.๘	-	๑๐๐.๐(๑๖)	
๒๕ - ๒๙	๕๓.๓	๒๐.๐	๒๖.๗	-	๑๐๐.๐(๑๕)	
๓๐ - ๓๔	๖๕.๗	๒๑.๑	๗.๘	๕.๓	๑๐๐.๐(๓๘)	
๓๕ - ๓๙	๔๒.๙	๓๒.๑	๑๗.๘	๗.๑	๑๐๐.๐(๒๘)	
๔๐ - ๔๔	๔๕.๕	๒๒.๗	๑๘.๒	๑๓.๖	๑๐๐.๐(๒๒)	
๔๕ - ๔๙	๓๕.๗	๕๗.๑	-	๗.๑	๑๐๐.๐(๑๔)	
ไม่คอบ	-	-	-	-	-	
(รวม) บริการ	๕๔.๑	๒๔.๐	๑๑.๕	๑๐.๔	๑๐๐.๐(๙๖)	
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	-	๓(๑)	-	๓(๑)	๓(๒)	
๒๐ - ๒๔	๑๐๐.๐	-	-	-	๑๐๐.๐(๑๐)	
๒๕ - ๒๙	๗๕.๐	๑๖.๗	๘.๓	-	๑๐๐.๐(๑๖)	
๓๐ - ๓๔	๕๓.๖	๒๕.๐	๗.๑	๑๔.๓	๑๐๐.๐(๒๘)	
๓๕ - ๓๙	๔๔.๐	๒๔.๐	๒๐.๐	๑๒.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	
๔๐ - ๔๔	๓๘.๔	๓๐.๘	๑๕.๔	๑๕.๔	๑๐๐.๐(๑๓)	
๔๕ - ๔๙	๔๐.๐	๔๐.๐	๒๐.๐	-	๑๐๐.๐(๕)	
ไม่คอบ	-	๓(๑)	-	-	๓(๑)	
(รวม) ขาราชการ และทหาร	๖๐.๖	๖.๑	๒๑.๒	๑๒.๑	๑๐๐.๐(๓๓)	$\chi^2 = ๑๑.๕๓๐$
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	-	-	-	-	-	
๒๐ - ๒๔	๓(๒)	-	-	๓(๑)	๓(๓)	
๒๕ - ๒๙	๖๓.๖	๙.๑	๑๘.๒	๙.๑	๑๐๐.๐(๑๑)	
๓๐ - ๓๔	๖๖.๖	๑๖.๗	๑๖.๗	-	๑๐๐.๐(๖)	
๓๕ - ๓๙	๖๒.๕	-	๒๕.๐	๑๒.๕	๑๐๐.๐(๘)	
๔๐ - ๔๔	๓(๑)	-	๓(๒)	-	๓(๓)	
๔๕ - ๔๙	๓(๑)	-	-	๓(๒)	๓(๒)	
ไม่คอบ	-	-	-	-	-	

ตารางที่ ๓ (ค)

อาชีพและกลุ่มอายุ	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นควย	ไม่เห็นควย	แล้วแต่กรณี	ไม่ตอบ	รวม	
(รวม) ไม่มีอาชีพ	๕๒.๑	๒๘.๕	๑๓.๒	๖.๒	๑๐๐.๐(๘๖๘)	
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	๕๓.๐	๓๘.๒	-	๘.๘	๑๐๐.๐(๓๔)	
๒๐ - ๒๔	๕๔.๑	๒๗.๔	๑๓.๐	๕.๕	๑๐๐.๐(๑๔๖)	
๒๕ - ๒๙	๕๖.๗	๒๔.๔	๑๓.๔	๕.๕	๑๐๐.๐(๑๖๔)	$\chi^2 = ๓๗.๒๐๑$
๓๐ - ๓๔	๕๖.๘	๒๔.๙	๑๕.๕	๒.๘	๑๐๐.๐(๑๘๑)	
๓๕ - ๓๙	๕๐.๐	๒๙.๔	๑๑.๐	๙.๖	๑๐๐.๐(๑๓๖)	$\chi^2 = ๓๒.๖๗$
๔๐ - ๔๔	๔๘.๗	๒๔.๓	๑๘.๐	๙.๐	๑๐๐.๐(๑๑๑)	
๔๕ - ๔๙	๓๙.๐	๔๔.๘	๑๑.๕	๔.๖	๑๐๐.๐(๘๗)	
ไม่ตอบ	๓๓.๓	๓๓.๓	๑๑.๑	๒๒.๒	๑๐๐.๐(๙)	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* ก จำนวนน้อยกว่า ๕ ราย

หมายเหตุ : ไม่ตอบอาชีพ ๗ ราย

ตารางที่ ๔ อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรี จำแนกตามกลุ่มอายุและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา และกลุ่มอายุ	ทัศนคติของสตรีต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	แล้วแต่กรณี	ไม่ตอบ	รวม	
<u>(รวม) ไม่รู้หนังสือ</u>	๓๖.๐	๓๘.๘	๑๑.๘	๑๒.๔	๑๐๐.๐(๓๒๖)	$\chi^2 = ๒๑.๐๙๐$
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	ก(๒)	ก(๑)	-	-	ก(๓)	
๒๐ - ๒๔	๓๓.๓	๔๔.๕	๑๑.๖	๑๑.๖	๑๐๐.๐(๘)	
๒๕ - ๒๙	๕๒.๐	๓๒.๐	๑๖.๐	-	๑๐๐.๐(๒๕)	
๓๐ - ๓๔	๔๑.๐	๒๙.๘	๑๓.๑	๑๘.๐	๑๐๐.๐(๖๑)	
๓๕ - ๓๙	๓๔.๒	๔๓.๕	๑๑.๘	๑๐.๕	๑๐๐.๐(๙๖)	
๔๐ - ๔๔	๓๓.๓	๓๘.๔	๑๒.๑	๑๕.๒	๑๐๐.๐(๖๖)	
๔๕ - ๔๙	๓๒.๖	๔๙.๓	๑๐.๓	๑๐.๓	๑๐๐.๐(๙๘)	
ไม่ตอบ	-	ก(๒)	-	ก(๒)	ก(๔)	
<u>(รวม) ป.๑ - ป.๔</u>	๔๘.๘	๓๐.๒	๑๔.๒	๕.๘	๑๐๐.๐(๑๐๑๐)	
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	๔๙.๔	๒๘.๘	๑๐.๕	๑๓.๒	๑๐๐.๐(๓๘)	
๒๐ - ๒๔	๕๒.๙	๒๘.๘	๑๔.๕	๓.๘	๑๐๐.๐(๑๕๒)	
๒๕ - ๒๙	๕๖.๒	๒๓.๙	๑๕.๔	๔.๙	๑๐๐.๐(๑๖๘)	
๓๐ - ๓๔	๕๕.๖	๒๘.๘	๑๔.๒	๖.๔	๑๐๐.๐(๒๖๒)	
๓๕ - ๓๙	๔๖.๑	๓๐.๕	๑๓.๒	๑๐.๒	๑๐๐.๐(๑๘๙)	
๔๐ - ๔๔	๔๔.๖	๒๙.๙	๑๔.๒	๘.๕	๑๐๐.๐(๑๔๘)	
๔๕ - ๔๙	๓๙.๔	๕๑.๖	๘.๘	๒.๒	๑๐๐.๐(๘๑)	
ไม่ตอบ	ก(๒)	ก(๑)	-	-	ก(๓)	

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

ระดับการศึกษา และกลุ่มอายุ	ทัศนคติของสตรีต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นควย	ไม่เห็นควย	แล้วแต่กรณี	ไม่ตอบ	รวม	
(รวม) ป.๕ - มศ.๓	๖๔.๔	๑๘.๑	๑๓.๗	๓.๘	๑๐๐.๐(๒๘๓)	$\chi^2 = ๒๔.๐๘๘$
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	๕๐.๐	๕๐.๐	-	-	๑๐๐.๐(๘)	
๒๐ - ๒๔	๗๔.๑	๑๓.๘	๕.๒	๖.๙	๑๐๐.๐(๕๘)	
๒๕ - ๒๙	๖๖.๑	๑๗.๙	๑๒.๕	๓.๖	๑๐๐.๐(๕๖)	
๓๐ - ๓๔	๖๓.๐	๑๘.๕	๑๕.๔	๓.๑	๑๐๐.๐(๖๕)	
๓๕ - ๓๙	๖๐.๐	๘.๙	๒๖.๗	๔.๔	๑๐๐.๐(๔๕)	
๔๐ - ๔๔	๕๕.๓	๒๖.๓	๑๕.๘	๒.๖	๑๐๐.๐(๓๘)	
๔๕ - ๔๙	๖๙.๖	๒๑.๗	๘.๗	-	๑๐๐.๐(๒๓)	
ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	
(รวม) มศ.๔ ขึ้นไป	๖๙.๕	๘.๐	๑๙.๖	๒.๙	๑๐๐.๐(๑๓๘)	$\chi^2 = ๒๑.๗๐๓$
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙	-	๓(๑)	-	-	๓(๑)	
๒๐ - ๒๔	๗๑.๕	๑๔.๓	๗.๑	๗.๑	๑๐๐.๐(๖๘)	
๒๕ - ๒๙	๖๙.๑	๗.๑	๑๙.๐	๔.๘	๑๐๐.๐(๔๒)	
๓๐ - ๓๔	๗๐.๖	๒.๙	๒๖.๕	-	๑๐๐.๐(๓๔)	
๓๕ - ๓๙	๖๓.๔	๑๐.๐	๒๓.๓	๓.๓	๑๐๐.๐(๓๐)	
๔๐ - ๔๔	๗๗.๘	-	๒๒.๒	-	๑๐๐.๐(๙)	
๔๕ - ๔๙	๘๗.๕	๑๒.๕	-	-	๑๐๐.๐(๘)	
ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	

* ๓ จำนวนน้อยกว่า ๕ ราย .

หมายเหตุ: จบจากเมืองจีน ๑๓ ราย
ไม่ตอบระดับการศึกษา ๒๘ ราย

ตารางที่ ๕ อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรี จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตปัจจุบัน

จำนวนบุตรที่มีชีวิต	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นควย	ไม่เห็นควย	แล้วแต่กรณี	ไม่ตอบ	รวม	
ไม่มีบุตร	๔๑.๓	๓๒.๖	๑๔.๑	๑๒.๐	๑๐๐.๐ (๑๘๔)	
มีบุตร ๑-๒	๕๓.๖	๒๔.๑	๑๖.๖	๕.๗	๑๐๐.๐ (๖๑๓)	
๓-๔	๔๘.๔	๒๘.๒	๑๔.๐	๙.๔	๑๐๐.๐ (๕๖๖)	๑๑๐.๐๒๔
๕-๖	๔๔.๔	๓๓.๕	๑๑.๔	๑๐.๗	๑๐๐.๐ (๔๑๒)	๕(๐.๑)
๗ คนขึ้นไป	๓๘.๘	๔๓.๒	๑๐.๔	๙.๕	๑๐๐.๐ (๔๖๔)	
ไม่ตอบ	๒๓.๑	๑๕.๔	-	๖๑.๕	๑๐๐.๐ (๑๓)	
รวมทั้งหมด	๔๙.๐	๓๑.๓	๑๓.๕	๘.๒	๑๐๐.๐ (๒๒๑๒)	= ๓๐.๕๔

การวิจัยที่สนับสนุนสมมุติฐานนี้ เช่น การวิจัยที่ชีกาโก และการวิจัยในมาเลเซีย-ตะวันตก ทั้งที่ไคลลาวมาแล้วในยพหน้า สำหรับการวิจัยในประเทศไทย เฉพาะเขตชนบท จากข้อมูลของสถาบันประชากรศาสตร์ พบว่า กลุ่มสตรีที่ไม่มีบุตรเลย และมีบุตรเพียง ๑ - ๒ คน มีอัตราส่วนร้อยละของความเห็นควยต่อการวางแผนครอบครัวต่ำกว่าผู้ที่มีบุตรแล้ว ขนาดปานกลาง คือ ๓ - ๔ คน และแนวโน้มเช่นนี้จะปรากฏในทุกกลุ่มอายุ (๓)

ผลจากการศึกษาตามตารางที่ ๕ ปรากฏว่าสตรีที่ไม่มีบุตรเลยประมาณร้อยละ ๔๑.๓ เห็นควยกับการวางแผนครอบครัว ส่วนสตรีที่มีบุตร ๑ - ๒ คน เห็นควยฯ สูงสุด คือ ร้อยละ ๕๓.๖ สตรีที่มีบุตรมากขึ้น อัตราการเห็นควยฯ จะลดต่ำลง และจะต่ำสุด คือเห็นควยฯ ร้อยละ ๓๘.๘ ซึ่งอยู่ในกลุ่มสตรีที่มีบุตร ๗ คนขึ้นไป

ในทางตรงกันข้ามทัศนคติที่ไม่เห็นควยฯ จะสูงขึ้นเมื่อมีบุตรมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มสตรีที่มีบุตร ๗ คนขึ้นไป มีผู้ไม่เห็นควยต่อการวางแผนครอบครัวมากกว่าผู้เห็นควยฯ เสียอีก

(๓) สุวัฒน์ วิบูลย์เศรษฐ์ , เรื่องเดิม หน้า ๕๕.

ผลที่ได้จากการศึกษาคั้งนี้จึงมีแนวโน้มช้ดกกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้และช้ดกกับผลวิจัยในที่อื่นๆ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าสตรีที่มีบุตร ๑ - ๒ คนนี้ เป็นผู้ได้รับการศึกษาดีหรือมีความรู้เกี่ยวกับวิธี ป้องกันการปฏิสนธิจึงเห็นควยกับการวางแผนครอบครัวมากกว่าสตรีที่มีบุตรมาก

เพื่อใ้การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรและทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว มีความหมายยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงไ้ค้นหาอายุของสตรีมาเป็นตัวแปรควบคุม ซึ่งผลจากตารางที่ ๖ ปรากฏว่าในกลุ่มอายุ ๒๐ - ๒๔ ปี ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรและทัศนคติ เป็นไปตาม สมมุติฐาน กล่าวคือสตรีที่มีบุตร ๑ - ๒ คน เห็นควยกับการวางแผนครอบครัว ร้อยละ ๕๘.๘ ซึ่งน้อยกว่าสตรีที่มีบุตร ๓ - ๔ คน เห็นควยฯ ถึงร้อยละ ๖๕.๘ และในกลุ่มอายุ ๓๕-๓๙ ปี, ๔๐ - ๔๔ ปี ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรและทัศนคติ มีแนวโน้มคล้ายคลึงกับสมมุติฐาน โดยมีข้อยกเว้นเฉพาะสตรีที่มีบุตร ๓ คนขึ้นไป ทาที่ที่เห็นควยจะลดลงไปบ้าง ดัง เช่นกลุ่มอายุ ๓๕ - ๓๙ ปี สตรีที่ไม่มีบุตรเห็นควยกับการวางแผนครอบครัว ร้อยละ ๓๓.๓ สตรีที่มีบุตร ๑ - ๒ คน เห็นควยฯ ร้อยละ ๔๐.๕ และสตรีที่มีบุตร ๓ - ๔, ๕ - ๖, ๗ คนขึ้นไป เห็นควยฯ ร้อยละ ๔๘.๕, ๔๘.๕ และ ๔๗.๗ ตามลำดับ

ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรและทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรีในกลุ่ม อายุ ๒๕ - ๒๙, ๓๐ - ๓๔ ปี มีแนวโน้มไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน กล่าวคือสตรีเหล่านี้มัก เห็นควยกับการวางแผนครอบครัวมากในกลุ่มที่มีบุตร ๑ - ๒ คน และ ๓ คนขึ้นไป ตัวอย่าง เช่น ในกลุ่มอายุ ๓๐ - ๓๔ ปี สตรีที่ไม่มีบุตรเห็นควยเพียงร้อยละ ๓๖.๘ สตรีที่มีบุตร ๑ - ๒ คน เห็นควยฯ ร้อยละ ๖๑.๑ ส่วนสตรีที่มีบุตร ๓ - ๔, ๕ - ๖ และ ๗ คนขึ้นไป เห็นควยฯ ร้อยละ ๕๘.๖, ๕๓.๑ และ ๖๖.๗ ตามลำดับ เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นสตรีที่มีอายุ ๔๕ - ๔๙ ปี ถ้าหากมีบุตรมากขึ้นก็มักจะเห็นควยกับการวางแผนครอบครัวน้อยลง กล่าวคือ สตรีที่ไม่มีบุตร เห็นควยฯ เพียงร้อยละ ๑๔.๓ สตรีที่มีบุตร ๑ - ๒ คน เห็นควยฯ ถึงร้อยละ ๕๕.๕ ส่วนสตรีที่มีบุตร ๓ - ๔, ๕ - ๖ และ ๗ คนขึ้นไป เห็นควยฯ ร้อยละ ๔๘.๕, ๓๗.๕ และ ๓๗.๒ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะมีปัจจัยบางอย่าง เช่น ระดับการศึกษา ความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีป้องกันการปฏิสนธิ และการที่เคยใช้วิธีป้องกันการปฏิสนธิเป็นผลทำให้ ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรและทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน นั้นเอง

เพื่อที่จะศึกษาความระดับการศึกษาของสตรีจะเป็นปัจจัยแทรกความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตร และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวหรือไม่ ผู้ศึกษาจึงได้นำเอาระดับการศึกษาของสตรีมาเป็นตัวแปรควบคุม ผลจากการวางที่ ๗ ปรากฏว่าในกลุ่มสตรีที่ไม่รู้หนังสือ ความแตกต่างของจำนวนบุตรแทบจะไม่มีผลทำให้ทัศนคติที่เห็นควยต่อการวางแผนครอบครัวมีความแตกต่างกัน คือส่วนมากมักเห็นควยระหว่างรอยละ ๓๐.๕ - ๓๓.๘ ยกเว้นสตรีที่ไม่มีบุตรเลย เห็นควยเพียง รอยละ ๑๘.๒ เท่านั้น

ในกลุ่มสตรีที่เรียนสำเร็จชั้น ป. ๑ - ป. ๔ ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรและทัศนคติที่เห็นควยต่อการวางแผนครอบครัวค่อยๆ เพิ่มสูงขึ้นจนถึงมีบุตร ๓ - ๔ คน แล้วลดอัตราลงไปเรื่อยๆ เมื่อมีบุตรมากขึ้น กล่าวคือ ผู้ที่ไม่มีบุตรเห็นควยฯ เพียงรอยละ ๓๔.๕ ผู้ที่มีบุตร ๑ - ๒, ๓ - ๔ คน เห็นควยฯ รอยละ ๔๘.๘ และ ๕๓.๖ ตามลำดับ และผู้ที่มีบุตรเกิน ๔ คน มักเห็นควย ลดลงเหลือประมาณรอยละ ๔๓ - ๔๖ สำหรับสตรีที่สำเร็จการศึกษาเกินกว่า ป. ๔ ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรและทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวมักขัดต่อสมมุติฐานอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ยิ่งมีบุตรมากยิ่งมีท่าที่เห็นควยกับการวางแผนครอบครัวลดลงไป ดังเช่นสตรีที่สำเร็จ ม.ศ. ๔ ขึ้นไป ผู้ที่ไม่มีบุตรเห็นควยฯ รอยละ ๕๖.๗ ผู้ที่มีบุตร ๑ - ๒ คน เห็นควยฯ ถึง รอยละ ๗๖.๐ และผู้ที่มีบุตร ๓ - ๔, ๕ - ๖ คน เห็นควยฯ รอยละ ๖๒.๘ และ ๗๑.๕ ตามลำดับ ซึ่งก็แสดงว่าระดับการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตร และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป ระดับการศึกษาที่สูงทำให้ความสัมพันธ์ดังกล่าวขัดต่อสมมุติฐาน

กล่าวโดยสรุป ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรที่มีชีวิตปัจจุบัน และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน กล่าวคือสตรีที่มีบุตร ๑ - ๒ คน เห็นควยกับการวางแผนครอบครัวมากที่สุด แต่สตรีที่มีบุตรมากขึ้นมักมีท่าที่เห็นควยฯ ลดน้อยลง และเมื่อควบคุมตัวแปรควยอายุของสตรีก็ปรากฏว่าสตรีที่มีอายุ ๒๐ - ๒๔, ๓๕ - ๓๘, ๔๐ - ๔๔ ปี ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตร และทัศนคติที่เห็นควยต่อการวางแผนครอบครัวมีลักษณะคล้ายคลึงกับสมมุติฐาน แต่ในกลุ่มอายุอื่นๆ ความสัมพันธ์ดังกล่าวกลับแตกต่างออกไป นอกจากนี้เมื่อควบคุมตัวแปรควยระดับการศึกษาก็ปรากฏว่าสตรีที่เรียนสำเร็จเกิน ป. ๔ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตร และทัศนคติที่เห็นควยต่อการวางแผนครอบครัวเกิดการขัดแย้งกับสมมุติฐานอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ ๖ อัตราส่วนรอยของทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว ของสตรี จำแนกตาม จำนวนบุตร ที่มีชีวิตมีปัจจุบันและกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุ และจำนวนบุตร	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่ตอบ	รวม	
รวม) กลุ่มอายุ ๑๕-๑๙	๔๗.๑	๓๓.๓	๑๙.๘	๑๑.๘	๑๐๐.๐(๕๑)	2 $\chi^2 = ๒.๘๔๔$
ไม่มีบุตร	๕๐.๐	๕๐.๐	๕.๐	๑๖.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	
มีบุตร ๑ - ๒	๕๓.๘	๒๖.๘	๑๑.๕	๗.๙	๑๐๐.๐(๒๖)	
๓ - ๔	-	-	-	-	-	
๕ - ๖	-	-	-	-	-	
๗ คนขึ้นไป	-	-	-	-	-	
ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	
รวม) กลุ่มอายุ ๒๐-๒๔	๕๘.๗	๒๔.๗	๑๑.๕	๕.๑	๑๐๐.๐(๒๓๕)	2 $\chi^2 = ๘.๕๒๔$
ไม่มีบุตร	๕๓.๑	๒๔.๕	๑๐.๒	๑๒.๑	๑๐๐.๐(๔๔)	
มีบุตร ๑ - ๒	๕๘.๘	๒๔.๓	๑๒.๘	๕.๑	๑๐๐.๐(๑๔๘)	
๓ - ๔	๖๕.๘	๒๖.๓	๗.๘	-	๑๐๐.๐(๓๘)	
๕ - ๖	-	-	-	-	-	
๗ คนขึ้นไป	-	-	-	-	-	
ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	
รวม) กลุ่มอายุ ๒๕-๒๙	๕๘.๖	๒๑.๐	๑๕.๓	๕.๑	๑๐๐.๐(๒๘๕)	
ไม่มีบุตร	๕๗.๑	๒๓.๕	๑๗.๖	๑๑.๘	๑๐๐.๐(๓๔)	
มีบุตร ๑ - ๒	๖๒.๘	๑๗.๑	๑๗.๘	๒.๓	๑๐๐.๐(๑๒๘)	
๓ - ๔	๕๘.๖	๒๓.๑	๑๓.๕	๕.๘	๑๐๐.๐(๑๐๘)	
๕ - ๖	๖๖.๗	๒๕.๐	๘.๓	-	๑๐๐.๐(๒๔)	
๗ คนขึ้นไป	๓(๒)	-	๓(๒)	-	๓(๔)	
ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	

ตารางที่ ๖ (ก)

กลุ่มอายุ และจำนวนบุตร	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นควาย	ไม่เห็นควาย	แล้วแต่กรณี	ไม่ตอบ	รวม	
รวม) กลุ่มอายุ ๓๐-๓๙	๕๖.๑	๒๓.๘	๑๕.๓	๔.๙	๑๐๐.๐(๓๘๐)	$\chi^2 = ๑๑.๕๘๖$
ไม่มีบุตร	๓๖.๘	๔๒.๑	๒๑.๑	-	๑๐๐.๐(๑๙)	
มีบุตร ๑ - ๒	๖๑.๑	๑๗.๘	๑๖.๘	๔.๒	๑๐๐.๐(๘๕)	
๓ - ๔	๕๔.๖	๒๓.๙	๑๖.๔	๕.๓	๑๐๐.๐(๑๕๒)	
๕ - ๖	๕๓.๑	๒๘.๖	๑๑.๑	๖.๒	๑๐๐.๐(๘๑)	
๗ คนขึ้นไป	๖๖.๙	๑๘.๒	๑๒.๑	๓.๐	๑๐๐.๐(๓๓)	
ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	
รวม) กลุ่มอายุ ๓๕-๓๙	๕๖.๑	๒๘.๒	๑๕.๖	๙.๑	๑๐๐.๐(๓๕๓)	$\chi^2 = ๑๖.๘๘๙$
ไม่มีบุตร	๓๓.๓	๒๖.๙	๒๖.๙	๑๓.๓	๑๐๐.๐(๑๕)	
มีบุตร ๑ - ๒	๕๐.๕	๒๘.๔	๒๔.๓	๖.๘	๑๐๐.๐(๙๔)	
๓ - ๔	๔๙.๙	๒๖.๑	๑๘.๒	๘.๐	๑๐๐.๐(๘๘)	
๕ - ๖	๕๘.๕	๒๘.๘	๑๐.๓	๑๐.๓	๑๐๐.๐(๑๐๙)	
๗ คนขึ้นไป	๕๙.๙	๓๔.๓	๘.๐	๘.๐	๑๐๐.๐(๖๙)	
ไม่ตอบ	๓(๑)	-	-	๓(๑)	๓(๒)	
รวม) กลุ่มอายุ ๔๐-๔๔	๔๔.๐	๓๐.๐	๑๖.๒	๙.๘	๑๐๐.๐(๒๖๖)	$\chi^2 = ๑๔.๕๔๓$
ไม่มีบุตร	๓๖.๓	๒๙.๓	๑๘.๒	๑๘.๒	๑๐๐.๐(๑๑)	
มีบุตร ๑ - ๒	๓๖.๔	๒๑.๒	๒๔.๒	๑๘.๒	๑๐๐.๐(๓๓)	
๓ - ๔	๕๖.๓	๒๘.๔	๑๓.๔	๑๑.๘	๑๐๐.๐(๖๙)	
๕ - ๖	๕๐.๐	๒๒.๒	๑๖.๙	๑๑.๑	๑๐๐.๐(๕๔)	
๗ คนขึ้นไป	๕๒.๕	๓๘.๖	๑๔.๘	๔.๐	๑๐๐.๐(๑๐๑)	
ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	

ตารางที่ ๖ (ข)

กลุ่มอายุ และจำนวนบุตร	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	แล้วแต่กรณี	ไม่ตอบ	รวม	
รวม) กลุ่มอายุ ๔๕-๕๕	๔๑.๔	๔๔.๘	๙.๔	๔.๔	๑๐๐.๐(๒๐๓)	$\chi^2 = ๓๒.๕๐๐$ $\chi^2 (.๐๑) = ๓๐.๕๘$
ไม่มีบุตร	๑๔.๓	๕๓.๑	๒๘.๖	-	๑๐๐.๐(๓)	
มีบุตร ๑ - ๒	๕๕.๕	๓๖.๑	๕.๖	๒.๘	๑๐๐.๐(๓๖)	
๓ - ๔	๔๘.๕	๓๙.๔	๙.๑	๓.๐	๑๐๐.๐(๓๓)	
๕ - ๖	๓๗.๕	๔๗.๙	๑๒.๕	๒.๑	๑๐๐.๐(๔๔)	
๗ คนขึ้นไป	๓๗.๒	๔๘.๓	๗.๗	๖.๘	๑๐๐.๐(๓๘)	
ไม่ตอบ	-	-	-	๓(๑)	๓(๑)	

ก จำนวนน้อยกว่า ๕ ราย

หมายเหตุ: ไม่ตอบอายุ ๑๘ ราย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๗ อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรี จำนวนกถาม
จำนวนบุตรที่มีชีวิตปัจจุบันและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา และจำนวนบุตร	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่ตอบ	รวม	
(รวม) ไม่รู้หนังสือ	๓๑.๕	๔๓.๘	๘.๘	๑๕.๒	๑๐๐.๐(๕๕๘)	$\chi^2 = ๓๑.๗๘๔$
ไม่มีบุตร	๑๘.๒	๕๐.๐	๑๘.๒	๑๓.๖	๑๐๐.๐(๒๒)	
มีบุตร ๑ - ๒	๓๑.๗	๔๗.๖	๑๑.๐	๘.๘	๑๐๐.๐(๘๒)	
๓ - ๔	๓๐.๕	๔๔.๘	๘.๕	๑๖.๑	๑๐๐.๐(๑๑๘)	
๕ - ๖	๓๒.๖	๓๕.๗	๑๐.๘	๒๐.๙	๑๐๐.๐(๑๒๘)	
๗ คนขึ้นไป	๓๓.๘	๔๖.๐	๘.๑	๑๑.๑	๑๐๐.๐(๑๘๘)	
ไม่ตอบ	๑๑.๑	๒๒.๒	-	๖๖.๗	๑๐๐.๐(๘)	
(รวม) ป.๑ - ป.๔	๔๗.๖	๓๒.๑	๑๓.๘	๖.๕	๑๐๐.๐(๑๑๑๔)	$\chi^2 = ๕๐.๓๑๗$
ไม่มีบุตร	๓๔.๕	๔๐.๒	๑๒.๖	๑๒.๖	๑๐๐.๐(๘๗)	
มีบุตร ๑ - ๒	๔๘.๘	๒๗.๖	๑๗.๕	๖.๑	๑๐๐.๐(๓๒๖)	
๓ - ๔	๕๓.๖	๒๖.๓	๑๔.๑	๕.๘	๑๐๐.๐(๓๑๔)	
๕ - ๖	๔๖.๔	๓๖.๕	๑๐.๘	๖.๒	๑๐๐.๐(๒๑๑)	
๗ คนขึ้นไป	๔๓.๒	๔๑.๕	๑๐.๘	๔.๔	๑๐๐.๐(๑๘๓)	
ไม่ตอบ	๓(๑)	-	-	๓(๒)	๓(๓)	

ตารางที่ ๘ (ต่อ)

ระดับการศึกษา และจำนวนบุตร	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	แล้วแต่กรณี	ไม่ตอบ	รวม	
(รวม) ป.๕-มศ.๓	๖๓.๐	๑๘.๘	๑๓.๙	๔.๒	๑๐๐.๐(๓๓๐)	$\chi^2 = ๑๓.๖๕๓$
ไม่มีบุตร	๕๓.๘	๒๓.๑	๑๐.๓	๑๒.๘	๑๐๐.๐(๓๙)	
มีบุตร ๑ - ๒	๙๐.๙	๑๒.๑	๑๕.๕	๑.๙	๑๐๐.๐(๑๑๖)	
๓ - ๔	๕๙.๙	๒๔.๙	๑๔.๔	๓.๑	๑๐๐.๐(๙๙)	
๕ - ๖	๖๒.๕	๑๘.๘	๑๒.๕	๖.๓	๑๐๐.๐(๔๘)	
๗ คนขึ้นไป	๖๒.๑	๒๐.๙	๑๓.๘	๓.๔	๑๐๐.๐(๒๙)	
ไม่ตอบ	๓(๑)	-	-	-	๓(๑)	
(รวม) มศ.๔ ขึ้นไป	๖๙.๙	๙.๙	๒๑.๒	๓.๒	๑๐๐.๐(๑๕๖)	$\chi^2 = ๑๓.๘๓๓$
ไม่มีบุตร	๕๖.๙	๑๓.๓	๒๓.๓	๖.๙	๑๐๐.๐(๓๐)	
มีบุตร ๑ - ๒	๙๖.๐	๑.๓	๒๐.๐	๒.๙	๑๐๐.๐(๙๕)	
๓ - ๔	๖๒.๙	๑๑.๔	๒๒.๙	๒.๙	๑๐๐.๐(๓๕)	
๕ - ๖	๖๑.๕	๒๓.๑	๑๕.๕	-	๑๐๐.๐(๑๓)	
๗ คนขึ้นไป	๓(๒)	-	๓(๑)	-	๓(๓)	
ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	

ก. จำนวนน้อยกว่า ๕ ราย

หมายเหตุ: จบจากเมืองจีน ๑๙ ราย

ไม่ตอบระดับการศึกษา ๓๓ ราย

ค. เชื้อชาติ

เชื้อชาติน่าจะมีส่วนทำให้ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวมีลักษณะแตกต่างกัน โดยเหตุที่คนแต่ละเชื้อชาติมีลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และประเพณีไม่เหมือนกัน คนจีนตั้งแต่เดิมมามีความนิยมการมีบุตรมาก สำหรับชาวจีนที่ย้ายไปอยู่ในต่างประเทศในปัจจุบัน เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย ก็ไ้เปลี่ยนแนวความคิดในเรื่องจำนวนบุตร และหันมาใช้วิธีป้องกันการปฏิสนธิมากขึ้น จนทำให้อัตราการเกิดลดต่ำกว่าคนพื้นเมืองเดิมเสียอีก

สำหรับการศึกษา คนจีนในเขตเมืองของประเทศไทยครั้งนี้ การพิจารณาว่าคนไหนเป็นคนจีนหรือคนจีนปนไทย ใ้ดูอาศัย ชื่อ นามสกุล ภาษา และวัตถุที่ขงออกถึงชาติพันธุ์ดั้งเดิมเป็นหลักในการพิจารณา และคาดว่าคนจีนในเมืองไทยยังมีความนิยมการมีบุตรมากอยู่ จึงอาจเห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัวน้อยกว่าคนไทย ซึ่งผลจากการวิจัยพฤติกรรมการวางแผนครอบครัวของสตรีไทยในเขตเทศบาลนครหลวงกรุงเทพมหานคร พบว่าสตรีชาวจีนร้อยละ ๔๖.๖ และชาวไทยร้อยละ ๕๙ เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัว แม้ว่าตนเองจะไม่ใช้วิธีป้องกันการปฏิสนธิเลยก็ตาม การไม่เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัวมีร้อยละ ๑๕ ซึ่งเท่ากันทั้งชาวจีนและชาวไทย และประมาณร้อยละ ๓๕ ชาวจีนไม่แ่คงความคิดเห็น และร้อยละ ๒๔.๓ ชาวไทยไม่แสดงความคิดเห็นออกมา (๔)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผลจากตารางที่ ๔ ปรากฏว่าสตรีแต่ละเชื้อชาติเห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัวมากกว่าไม่เห็นด้วยฯ อัตราส่วนที่สตรีเชื้อชาติไทย และเชื้อชาติจีนปนไทยเห็นด้วยฯ ไ้ใกล้เคียงกันประมาณร้อยละ ๕๑ สตรีเชื้อชาติอื่นๆ เห็นด้วยฯ ร้อยละ ๔๒.๕ และสตรีเชื้อชาติจีนเห็นด้วยฯ ค่าสุดเพียงร้อยละ ๓๙.๕ สำหรับหาที่ที่ไม่เห็นด้วย สตรีเชื้อชาติจีนไม่เห็นด้วยฯ มากที่สุดถึงร้อยละ ๓๕.๔ ส่วนสตรีไทยและสตรีเชื้อชาติอื่นไม่เห็นด้วยใกล้เคียงกันด้วยอัตราร้อยละ ๒๕ และสตรีเชื้อชาติจีนปนไทยไม่เห็นด้วยฯ ร้อยละ ๒๖.๘ นอกจากนี้ยังพบว่าสตรีเชื้อชาติจีนไม่ตอบคำถามประมาณร้อยละ ๑๖ และสตรีเชื้อชาติจีนปนไทยที่ตอบแล้วแต่กรณีร้อยละ ๑๕.๖ ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าเชื้อชาติอื่นใด

(๔) ฉลวย คำนึ่ง เนตร, "พฤติกรรมการวางแผนครอบครัวของสตรีไทยในเขตเทศบาลนครหลวงธนบุรี" (วิทยานิพนธ์ แผนกสังคม ปีการศึกษา ๒๕๑๕) หน้า ๓๐.

ตารางที่ ๕ อัตราส่วนรอยของสตรี ที่ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรี
จำแนกตามเชื้อชาติ

เชื้อชาติ	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นควย	ไม่เห็นควย	แล้วแต่กรณี	ไม่ตอบ	รวม	
ไทย	๕๑.๒	๒๘.๓	๑๓.๗	๕.๘	๑๐๑.๐ (๖๒๔๐)	$\chi^2 = ๖๔.๗๘๓$ $\chi^2_{0.05, ๑} = ๒.๗๑$
จีน	๓๗.๕	๓๕.๘	๑๐.๘	๑๖.๓	๑๐๐.๐ (๔๑๘)	
จีน-ไทย	๕๑.๕	๒๖.๘	๑๕.๖	๖.๑	๑๐๐.๐ (๑๗๘)	
อื่นๆ	๔๒.๕	๒๘.๘	๑๒.๘	๑๕.๘	๑๐๐.๐ (๔๗)	
รวม	๔๘.๐	๓๐.๘	๑๓.๒	๘.๘	๑๐๐.๐ (๑๘๘๘)	

เพื่อที่จะให้การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติและทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวถูกต้องขึ้นอีก จึงได้ใช้กลุ่มอายุมาเป็นตัวควบคุม ผลจากตารางที่ ๕ ปรากฏว่า ในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี จำนวนขอมูลมีน้อยไม่เหมาะที่จะเปรียบเทียบ ในกลุ่มอายุ ๒๐ - ๒๔ ปี ความแตกต่างของเชื้อชาติไม่เป็นผลทำให้ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวแตกต่างกันนัก คือ ต่างก็เห็นควยๆ ประมาณร้อยละ ๖๐ และไม่เห็นควยๆ ระหว่างร้อยละ ๒๐ - ๒๔ ในกลุ่มอายุ ๒๕ - ๒๙ ปี สตรีเชื้อชาติจีนปนไทยเห็นควยๆ สูงสุดถึงร้อยละ ๖๘.๘ รองลงมาเป็นสตรีเชื้อชาติอื่นๆ เห็นควยๆ ร้อยละ ๖๖.๗ ส่วนสตรีไทยเห็นควยๆ ร้อยละ ๖๐.๖ และสตรีจีนเห็นควยๆ ร้อยละ ๕๓.๑

ในกลุ่มอายุ ๓๐ - ๓๔ ปี สตรีเชื้อชาติไทยเห็นควยๆ สูงสุดถึงร้อยละ ๖๑.๘ และในกลุ่มอายุที่สูงขึ้นไปอีก สตรีเชื้อชาติไทยก็มักจะเห็นควยๆ กับการวางแผนครอบครัวในอัตราที่สูงกว่าสตรีอื่นๆ ยกเว้นกลุ่มอายุ ๓๕ - ๓๙ ปีเท่านั้น ที่สตรีเชื้อชาติอื่นๆ เห็นควยๆ สูงกว่าและเช่นเดียวกัน ในกลุ่มอายุตั้งแต่ ๓๐ ปี ขึ้นไป สตรีเชื้อชาติจีนปนไทยก็มักจะเห็นควยๆ ในอัตราที่สูงรองมาจากสตรีเชื้อชาติไทย ซึ่งแตกต่างกันกับทัศนคติของสตรีจีนอย่างเห็นได้ชัด โดยที่ไม่เพียงแต่เห็นควยๆ ต่ำกว่าเชื้อชาติใดๆ เกือบทุกๆ กลุ่มอายุเท่านั้น ยังมีหาที่ที่ไม่เห็นควยสูงกว่าการเห็นควยๆ เล็กน้อย เมื่ออายุตั้งแต่ ๓๕ ปีขึ้นไป

เพื่อที่จะทำให้การศึกษามีรายละเอียดกว้างขวางยิ่งขึ้น จึงได้ใช้จำนวนบุตรที่มีชีวิต
ปัจจุบันมาเป็นตัวแปรควบคุม ผลจากการวางที่ ๑๐ ปรากฏว่าในบรรดาสตรีที่ไม่มีบุตร และที่มี
บุตรไม่เกิน ๒ คน ถ้ามีเชื้อชาติจีนปนไทยมักเห็นควยกับการวางแผนครอบครัวมากกว่าสตรี
เชื้อชาติอื่นๆ ดังเช่นผู้ที่มีบุตร ๑ - ๒ คน สตรีเชื้อชาติจีนปนไทยเห็นควยฯ ร้อยละ ๕๕.๑
รองลงมา สตรีเชื้อชาติไทยเห็นควยฯ ร้อยละ ๕๖.๔ แต่ตามีบุตรมากขึ้นอีกโดยไม่เกิน ๒ คน
สตรีเชื้อชาติไทยมักเห็นควยฯ มากที่สุด ดังเช่นในกลุ่มผู้ที่มีบุตร ๓ - ๔ คน สตรีเชื้อชาติไทย
เห็นควยฯ ร้อยละ ๕๕.๖ รองลงมาสตรีเชื้อชาติจีนปนไทยเห็นควยฯ ร้อยละ ๕๐.๐ และสตรี
เชื้อชาติจีนเห็นควยฯ เพียงร้อยละ ๓๖.๓ เท่านั้น สำหรับสตรีที่มีบุตร ๕ คนขึ้นไป ผู้ที่มี
เชื้อชาติอื่นเห็นควยฯ มากถึงร้อยละ ๕๗.๑ รองลงมาสตรีเชื้อชาติจีนปนไทยเห็นควยฯ
ร้อยละ ๔๘.๕

จะสังเกตได้ว่าส่วนมากสตรีเชื้อชาติจีนมักเห็นควยกับการวางแผนครอบครัวน้อยกว่า
สตรีเชื้อชาติอื่น ยังมีบุตรเกิน ๔ คนแล้ว มักไม่เห็นควยมากกว่าเห็นควยฯ

กล่าวโดยสรุป เมื่อยังไม่ได้ควบคุมตัวแปร สตรีเชื้อชาติไทย สตรีเชื้อชาติจีนปนไทย
มักเห็นควยกับการวางแผนครอบครัวมากที่สุด และสตรีเชื้อชาติจีนเห็นควยฯ น้อยที่สุด แต่ถา
หากควบคุมตัวแปรควยอายุของสตรีแล้ว อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี ไม่มีผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่าง
เชื้อชาติและทัศนคติฯ แตกต่างกัน ส่วนอายุ ๓๐ - ๓๔, ๔๐ - ๔๔, ๔๕ - ๔๙ ปี สตรี
เชื้อชาติไทยมักเห็นควยมากกว่าสตรีกลุ่มเชื้อชาติอื่น และอายุ ๒๕ - ๒๙, ๓๕ - ๓๙ ปี
สตรีเชื้อชาติจีนปนไทยและสตรีเชื้อชาติอื่นเห็นควยมากที่สุดตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อควบคุม
ตัวแปรควยจำนวนบุตรที่มีชีวิตปัจจุบันแล้วก็ปรากฏว่าผู้ที่มีบุตร ไม่เกิน ๒ คน สตรีเชื้อชาติ
จีนปนไทยเห็นควยมากที่สุด ผู้ที่มีบุตร ๓ - ๖ คน สตรีเชื้อชาติไทยเห็นควยฯ มากที่สุด
และผู้ที่มีบุตร ๗ คนขึ้นไป สตรีเชื้อชาติอื่นเห็นควยฯ มากที่สุด

ตารางที่ ๕

อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรี ว่าแนกตาม
เชื้อชาติและกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุและเชื้อชาติ	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นควย	ไม่เห็นควย	แล้วแต่กรณี	ไม่ตอบ	รวม	
รวม) กลุ่มอายุ ๑๕-๑๙	๕๒.๐	๓๖.๐	๕.๐	๑๒.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	$\chi^2 = ๐.๘๔๒$
เชื้อชาติไทย	๕๐.๐	๓๕.๐	๕.๐	๑๐.๐	๑๐๐.๐(๒๐)	
จีน	๖๐.๐	๒๐.๐	-	๒๐.๐	๑๐๐.๐(๕)	
จีน - ไทย	-	-	-	-	-	
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	
รวม) กลุ่มอายุ ๒๐-๒๔	๖๐.๓	๒๒.๘	๑๒.๐	๕.๙	๑๐๐.๐(๑๘๔)	$\chi^2 = ๔.๔๑๓$
เชื้อชาติไทย	๖๐.๓	๒๓.๕	๑๐.๓	๕.๙	๑๐๐.๐(๑๓๖)	
จีน	๖๐.๐	๒๓.๓	๑๓.๓	๓.๓	๑๐๐.๐(๓๐)	
จีน - ไทย	๖๐.๐	๒๐.๐	๒๐.๐	-	๑๐๐.๐(๑๕)	
อื่น ๆ	๑(๒)	-	๑(๑)	-	๑(๓)	
รวม) กลุ่มอายุ ๒๕-๒๙	๖๑.๒	๑๙.๘	๑๕.๓	๓.๗	๑๐๐.๐(๒๔๒)	$\chi^2 = ๑๐.๒๕๙$
เชื้อชาติไทย	๖๐.๖	๑๘.๒	๑๘.๒	๓.๐	๑๐๐.๐(๑๖๕)	
จีน	๕๓.๑	๓๔.๘	๖.๓	๖.๓	๑๐๐.๐(๓๒)	
จีน - ไทย	๖๙.๘	๑๖.๗	๑๑.๑	๒.๘	๑๐๐.๐(๓๖)	
อื่น ๆ	๖๖.๗	๑๑.๑	๑๑.๑	๑๑.๑	๑๐๐.๐(๙)	
รวม) กลุ่มอายุ ๓๐-๓๔	๕๗.๓	๒๔.๖	๑๔.๐	๔.๖	๑๐๐.๐(๓๔๙)	$\chi^2 = ๒๑.๖๗๗$
เชื้อชาติไทย	๖๑.๘	๒๐.๕	๑๕.๖	๒.๕	๑๐๐.๐(๒๓๘)	
จีน	๔๑.๑	๓๗.๕	๘.๘	๑๒.๕	๑๐๐.๐(๕๖)	
จีน - ไทย	๕๔.๓	๒๖.๑	๑๓.๐	๖.๕	๑๐๐.๐(๔๖)	
อื่น ๆ	๕๐.๐	๒๕.๐	๒๕.๐	-	๑๐๐.๐(๘)	

ตารางที่ ๘ (ต่อ)

กลุ่มอายุและเชื้อชาติ	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	แฉกแตกณี	ไม่ตอบ	รวม	
กลุ่มอายุ ๓๕-๓๘	๔๕.๘	๓๐.๓	๑๕.๓	๘.๖	๑๐๐.๐(๓๒๙)	$\chi^2 = ๑๑.๒๒๓๗$
เชื้อชาติไทย	๕๐.๕	๒๗.๐	๑๕.๕	๗.๐	๑๐๐.๐(๒๐๐)	
จีน	๓๕.๓	๓๗.๖	๑๖.๘	๑๔.๑	๑๐๐.๐(๔๕)	
จีน - ไทย	๔๖.๔	๓๓.๓	๑๘.๒	๖.๑	๑๐๐.๐(๓๓)	
อื่น ๆ	๕๕.๖	๑๖.๖	๒๖.๒	-	๑๐๐.๐(๘)	
กลุ่มอายุ ๔๐-๔๔	๔๕.๒	๒๘.๘	๑๖.๔	๙.๖	๑๐๐.๐(๒๕๐)	$\chi^2 = ๒๐.๓๖๘$ $\chi^2 (.๐๕) ๑๖.๘๒$
เชื้อชาติไทย	๕๐.๐	๒๗.๕	๑๘.๑	๔.๔	๑๐๐.๐(๑๖๐)	
จีน	๓๓.๓	๒๘.๘	๑๖.๗	๒๑.๒	๑๐๐.๐(๖๖)	
จีน - ไทย	๔๗.๑	๓๕.๓	๕.๘	๑๑.๘	๑๐๐.๐(๑๗)	
อื่น ๆ	๔๒.๘	๔๒.๘	-	๑๔.๓	๑๐๐.๐(๗)	
กลุ่มอายุ ๔๕-๔๘	๔๖.๐	๔๔.๔	๑๐.๑	๔.๕	๑๐๐.๐(๑๗๘)	$\chi^2 = ๓๕.๑๘๘$ $\chi^2 (.๐๑) ๒๑.๖๗$
เชื้อชาติไทย	๔๔.๔	๔๗.๘	๖.๘	๐.๘	๑๐๐.๐(๑๑๗)	
จีน	๓๗.๐	๓๗.๐	๑๐.๘	๑๕.๒	๑๐๐.๐(๔๖)	
จีน - ไทย	๓๓.๓	๒๕.๐	๔๑.๗	-	๑๐๐.๐(๑๒)	
อื่น ๆ	-	-	๓(๓)	-	๓(๓)	

* ๓ จำนวนน้อยกว่า ๕ ราย
หมายเหตุ: ไม่ตอบอายุ ๖ ราย

ตารางที่ ๑๐ อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรี จำแนกตามเชื้อชาติ และจำนวนบุตรที่มีชีวิตปัจจุบัน

จำนวนบุตรที่มีชีวิต และเชื้อชาติ	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่ตอบ	รวม	
รวม) ไม่มีบุตร	๘๑.๖	๓๑.๔	๑๕.๓	๑๑.๗	๑๐๐.๐(๑๓๗)	$\chi^2 = ๖.๕๕๘$
เชื้อชาติไทย	๓๘.๑	๓๖.๔	๑๗.๖	๑๑.๘	๑๐๐.๐(๑๐๖)	
จีน	๕๗.๘	๓๐.๔	๕.๓	๑๗.๕	๑๐๐.๐(๒๓)	
จีน - ไทย	๕๕.๖	๒๖.๒	๒๒.๒	-	๑๐๐.๐(๕)	
อื่น ๆ	๓(๒)	๓(๑)	-	-	๓(๓)	
รวม) มีบุตร ๑ - ๒	๕๕.๔	๒๓.๖	๑๖.๑	๕.๙	๑๐๐.๐(๔๘๑)	$\chi^2 = ๑๑.๘๖๕$
เชื้อชาติไทย	๕๖.๔	๒๒.๕	๑๖.๐	๕.๑	๑๐๐.๐(๓๗๕)	
จีน	๕๖.๔	๓๑.๘	๑๓.๖	๑๒.๑	๑๐๐.๐(๖๖)	
จีน - ไทย	๕๘.๑	๒๐.๙	๑๘.๖	๒.๓	๑๐๐.๐(๔๓)	
อื่น ๆ	๓๗.๕	๒๕.๐	๒๕.๐	๑๒.๕	๑๐๐.๐(๘)	
รวม) มีบุตร ๓ - ๔	๕๐.๘	๒๗.๘	๑๔.๒	๗.๐	๑๐๐.๐(๔๘๗)	$\chi^2 = ๒๗.๒๑๕$ $\chi^2 (.๐๑) ๒๑.๖๗$
เชื้อชาติไทย	๕๕.๖	๒๕.๒	๑๔.๘	๕.๓	๑๐๐.๐(๓๗๖)	
จีน	๓๖.๓	๓๓.๐	๑๓.๒	๑๗.๖	๑๐๐.๐(๘๑)	
จีน - ไทย	๕๐.๐	๓๔.๕	๑๐.๓	๕.๒	๑๐๐.๐(๕๘)	
อื่น ๆ	๕๓.๘	๓๑.๓	๑๘.๘	๖.๓	๑๐๐.๐(๑๖)	

ตารางที่ ๑๐ (ต่อ)

จำนวนบุตรที่มีชีวิต และเชื้อชาติ	ทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว					ค่าทดสอบสถิติ
	เห็นควย	ไม่เห็นควย	แล้วแต่กรณี	ไม่ตอบ	รวม	
ม) <u>มีบุตร ๕ - ๖</u>						
เชื้อชาติไทย	๔๖.๖	๓๒.๓	๑๑.๑	๑๐.๖	๑๐๐.๐(๓๖๙)	$\chi^2 = ๒๕.๗๙๓$ $(.๐๑) ๒๑.๖๗$
จีน	๕๑.๖	๓๖.๓	๑๖.๕	๕.๕	๑๐๐.๐(๒๑๗)	
จีน - ไทย	๓๕.๘	๓๗.๖	๘.๓	๑๘.๓	๑๐๐.๐(๑๐๘)	
อื่น ๆ	๔๘.๖	๑๗.๑	๒๐.๐	๑๔.๓	๑๐๐.๐(๓๕)	
	๕๐.๐	๕๐.๐	-	-	๑๐๐.๐(๘)	
น) <u>มีบุตร ๗ คนขึ้นไป</u>						
เชื้อชาติไทย	๔๑.๔	๔๑.๔	๑๐.๓	๖.๙	๑๐๐.๐(๓๗๙)	$\chi^2 = ๖๔.๑๒๒$
จีน	๔๖.๕	๔๔.๔	๘.๙	๔.๒	๑๐๐.๐(๒๑๔)	
จีน - ไทย	๓๖.๘	๓๙.๒	๑๑.๒	๑๒.๘	๑๐๐.๐(๑๒๕)	
อื่น ๆ	๔๘.๕	๓๓.๓	๑๕.๒	๓.๐	๑๐๐.๐(๓๓)	
	๕๗.๑	๒๘.๖	๑๔.๓	-	๑๐๐.๐(๗)	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* ก จำนวนน้อยกว่า ๕ ราย
หมายเหตุ: ไม่ตอบจำนวนบุตร ๖๓ ราย